

EDUKAČNÉ CENTRUM
Mimosúdneho Riešenia Sporov

ALTERNATÍVA
Mediačné centrum mimosúdneho riešenia sporov

II. ODBORNÉ SYMPÓZIUM

„ALTERNATÍVNE RIEŠENIE SPOROV AKO ÚČINNÝ SYSTÉM OCHRANY SPOTREBITEĽOV NA SLOVENSKU“

KOMUNIKÉ

Vysoká úroveň ochrany spotrebiteľov patrí medzi kľúčové priority EÚ, pričom jedným z nástrojov na jej zabezpečenie je aj funkčný a efektívny systém alternatívneho riešenia sporov (ADR) v spotrebiteľských veciach, ktorý umožňuje jednoduché, rýchle a lacné riešenia sporov medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi.

V záujme zlepšenia kvality existujúceho systému ADR a posilnenia efektívnosti presadzovania spotrebiteľských práv na Slovensku sa na pôde Gréckokatolíckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v dňoch 14. a 15. novembra 2023 konalo už II. odborné sympóziu s názvom: „Alternatívne riešenie sporov ako účinný systém ochrany spotrebiteľov na Slovensku“. Zišla sa na ňom odborná verejnosť zo Slovenska, Belgicka, Poľska a Lotyšska. Zastúpené boli subjekty ARS, spotrebiteľské organizácie, ministerstvo hospodárstva, Slovenská obchodná inšpekcia, sudcovia, mediátori, advokáti a zástupcovia akademickej obce.

Organizátorom sympózia sa tak podarilo vytvoriť neoficiálnu platformu na výmenu skúseností v rámci slovenskej i zahraničnej praxe v oblasti mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov. V rámci tejto platformy už začala aj diskusia o návrhoch právnych predpisov, ktoré Európska komisia zverejnila dňa 17.10.2023. Ich cieľom je modernizácia pravidiel mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov, pretože európske právne predpisy o mimosúdnej náprave pre spotrebiteľa boli prijaté pred 10 rokmi, a medzičasom na spotrebiteľských trhoch došlo k výrazným zmenám, najmä v súvislosti s rýchlo sa rozvíjajúcim digitálnym prostredím.

V nadväznosti na aktuálne prebiehajúcu revíziu európskych právnych predpisov v oblasti mimosúdneho riešenia sporov, a na základe analýzy legislatívneho rámca ADR a efektivity využívania mimosúdnych postupov v spotrebiteľských sporoch na Slovensku, zástupcovia odbornej verejnosti, prítomní na II. odbornom sympóziu „Alternatívne riešenie sporov ako účinný systém ochrany spotrebiteľov na Slovensku“ vydávajú nasledujúce komuniké:

„Máme za to, že mimosúdne riešenie sporov musí byť pre spotrebiteľov jednoduchou, rýchlou a cenovo dostupnou možnosťou, ako efektívne vyriešiť problém s obchodníkom a získať nápravu. V tejto oblasti vidíme veľký potenciál pre zlepšenie prístupu spotrebiteľov k spravodlivosti ako aj odbremenenie súdov.“

Na Slovensku nie je mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov stále dostatočne využívané napriek tomu, že slovenská legislatíva ponúka viacero postupov ako je systém alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov (ARS), realizovaný subjektmi ARS registrovanými Ministerstvom hospodárstva SR, alebo mediácia vykonávaná mediátormi či spotrebiteľskými rozhodcovskými súdmi registrovanými Ministerstvom spravodlivosti SR. Spotrebiteľia a obchodníci si však výhody mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov uvedomujú len málo.

Projekt ADR-ESoCP financuje program EÚ Single Market Programme (SMP Consumers) 2022.
Projekt CLEAR-X je financovaný z programu EU Horizon 2020 grant agreement No. 101033682.

Odborná verejnosť, prítomná na sympóziu, sa preto zhodla na tom, že jednou z hlavných príčin neuspokojivého stavu mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov na Slovensku je absencia národnej stratégie podpory a rozvoja mimosúdnych spôsobov riešenia sporov na Slovensku vo všeobecnosti, a nedostatočná medzirezortná spolupráca medzi autoritami, pod gesciu ktorých príslušná oblasť mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov patrí.

S poukazom na uvedené preto žiadame posilniť sieť relevantných hráčov z oblasti mimosúdneho riešenia sporov na Slovensku, a na úrovni národných autorít, v spolupráci s odborníkmi z oblasti spotrebiteľskej ochrany, justície, subjektov mimosúdneho riešenia sporov (subjekty ARS, mediátori, rozhodcovia spotrebiteľských rozhodcovských súdov) a akademickej obce vytvoriť oficiálnu platformu na výmenu názorov a skúseností v tejto špecifickej oblasti, ktorej výsledkom bude vypracovanie dlhodobej stratégie na rozvoj systému mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov. Vytvorenie danej platformy je nanajvýš žiaduce aj v kontexte ochrany kolektívnych záujmov spotrebiteľov, ktorú považujeme za kľúčový nástroj súčasnej éry presadzovania práv spotrebiteľov nielen na Slovensku, no v rámci celej EÚ.

V kontexte požiadavky na vytvorenia stratégie pre plnohodnotné naplnenie aplikačného potenciálu mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov na Slovensku považujeme za veľmi dôležitú najmä medzirezortnú spoluprácu rezortu Ministerstva spravodlivosti SR, pod gesciu ktorého spadá mediácia a spotrebiteľské rozhodcovské konanie, s rezortom Ministerstva hospodárstva SR, pod gesciu ktorého spadá alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov.

Z pozície odbornej verejnosti týmto komuniké chceme zdôrazniť, že vidíme nalievajúcu potrebu čo najskôr začať realizovať ambicióznejšiu reformu mimosúdneho systému, v prepojení na súdny systém, a veríme, že slovenskí zákonodarcovia tento potenciál naplnia.

Vyhlasujeme, že v rámci našej spolupráce odborníkov z praxe a akademického prostredia, naďalej budeme hľadať a testovať možnosti zlepšenia systému mimosúdneho riešenia sporov cez subjekty ARS, lepšieho využitia aplikačného potenciálu mediácie, možného odklonu spotrebiteľských sporov zo súdov, príp. iné prepojenie činnosti mediátorov so súdmi pri riešení spotrebiteľských sporov.

Spotrebiteľské právo na Slovensku trpí slabou vymožitelnosťou, preto veríme, že sa nám to spoločnými silami podarí zmeniť tak, aby spotrebiteľia mohli svoje práva v praxi reálne využívať, a na trhu prevládali korektné a férové vzťahy medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi.“

Ing. Michal Fáber - Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S) Poprad

Mgr. Petra Vargová Čakovská - Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S) Poprad

JUDr. Renáta Dolanská - EDUKAČNÉ CENTRUM Mimosúdneho Riešenia sporov a ALTERNATÍVA Mediačné centrum mimosúdneho riešenia sporov

Prof. Gabriel Paľa - Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, garant študijného programu probačná a mediačná práca

Toto podujatie sa konalo aj v rámci riešenia vedeckého projektu KEGA 043PU-4/2022 „Inovácie v študijnom programe Probačná a mediačná práca formou e-technológií“.

